

Vzdělávací materiál projektu Zlepšení podmínek výuky v ZŠ Sloup

Název vzdělávacího materiálu	Slovní druhy
Anotace	Pracovní listy k procvičování slovních druhů a slovnědruhových homonym. Jednotlivé listy můžeme žákům vytisknout a předložit k doplnění.
Autor	Mgr. Oldřiška Hloušková
Vzdělávací oblast	Český jazyk
Očekávaný výstup	Žák si procvičí učivo o slovních druzích.
Ročník	5. – 7.

Slovní druhy stokrát jinak

Určitě jste se již setkali se slovíčky, která v jedné větě znamenala něco jiného, než znamenala ve větě druhé. Několik takových vět máte právě před sebou. Pořádně zapřemýšlej a zopakuj si všechny **slovní druhy**!

podstatná jména, přídavná jména, zájmena, číslovky, slovesa,
přísllovce, předložky, spojky, částice, citoslovce

1. Pozoruj a urči, jak se mění slovní druhy u podtržených slov.

- Nastoupili dva cestující. Lidé cestující s námi byli příliš hluční.
- Dostali jsme místo v první řadě. Já tam půjdu místo tebe.
- Pokladní hotovost činila tisíc korun. Pokladní nás poslala k výdeji zboží.
- Raněný tiše sténal. Raněný muž byl ošetřen.
- Odevzdal jsem sešit Pavlovi. Pavlovi kamarádi jsou u nás téměř každý den.
- Byl krásný večer. Večer jsem šla brzy spát.
- Chci, aby se to změnilo k lepšímu. Aby se ti dobře vedlo!
- Já jsem je nemohl hned poznat. Je, to je krása!
- Když je hezky, chodíme na procházky. Když vy jste takoví neukáznění!
- Vida, jak ti to jde! Zmkl vida, že ho nikdo neposlouchá.
- Už umím báseň zpaměti. Těžko jsem si vybavoval data z paměti.
- Zmocnila se ho hrůza. Byl bledý až hrůza.
- Co tomu říkáš? Co by ses bál!
- Pavel bydlí hned vedle nás. Útočníci často stříleli na branku, ale jen vedle.
- Jirka se chlubil novým závodním kolem. Utíkal kolem. Prošel kolem nás.

2. Urči slovní druhy i u zbylých slov v předcházejících větách.

3. Které slovní druhy nebyly u podtržených slov zastoupeny?

---

4. Vymysli podobné věty s následujícími slovy

dědečkovi _____

pila _____

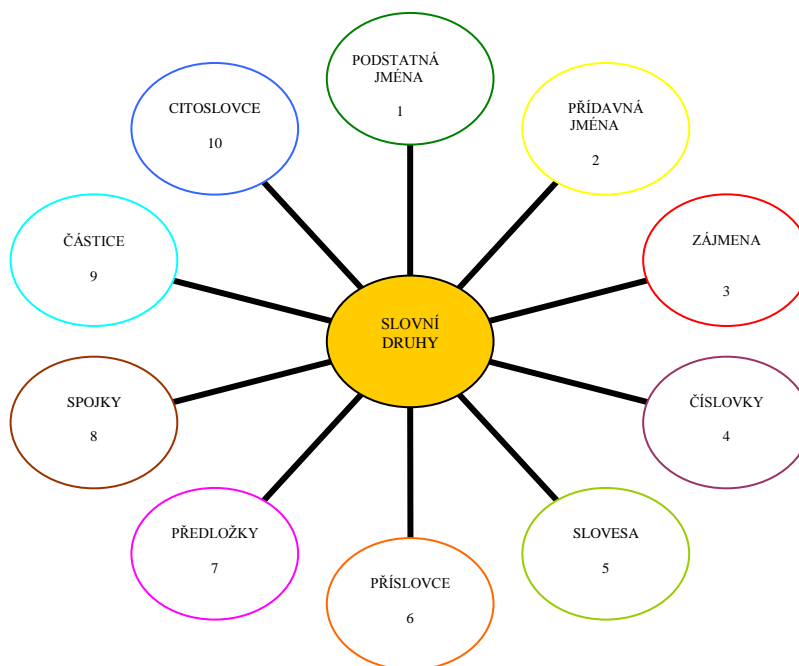
večer _____

jí _____

lež _____

prací _____

5. Vybarvi diagram

ŘEŠENÍ:

1. Pozoruj a urči, jak se mění slovní druhy u podtržených slov.

- Nastoupili dva cestující. (**podstatné jm.**) Lidé cestující (**přídavné jm.**) s námi byli příliš hluční.
- Dostali jsme místo (**podstatné jm.**) v první řadě. Já tam půjdu místo (**předložka**) tebe.
- Pokladní (**přídavné jm.**) hotovost činila tisíc korun. Pokladní (**podstatné jm.**) nás poslala k výdeji zboží.
- Raněný (**podstatné jm.**) tiše sténal. Raněný (**přídavné jm.**) muž byl ošetřen.
- Odevzdal jsem sešit Pavlovi. (**podstatné jm.**) Pavlovi (**přídavné jm.**) kamarádi jsou u nás téměř každý den.
- Byl krásný večer. (**podstatné jm.**) Večer jsem šla brzy spát. (**příslovce**)
- Chci, aby (**spojka**) se to změnilo k lepšímu. Abý (**částice**) se ti dobře vedlo!
- Já jsem je (**zájmeno**) nemohl hned poznat. Je (**částice**), to je krása!
- Když (**příslovce**) je hezky, chodíme na procházky. Když (**částice**) vy jste takoví neukáznění!
- Vida (**částice**), jak ti to jde! Zmlkl vida (**sloveso**), že ho nikdo neposlouchá.
- Už umím báseň z paměti. (**příslovce**) Těžko jsem si vybavoval data z paměti. (**předložka + podstatné jméno**)
- Zmocnila se ho hrůza (**podstatné jm.**). Byl bledý až hrůza (**příslovce**).
- Co (**zájmeno**) tomu říkáš? Co (**částice**) by ses bál!
- Pavel bydlí hned vedle (**předložka**) nás. Útočníci často stříleli na branku, ale jen vedle. (**příslovce**)
- Jirka se chlubil novým závodním kolem (**podstatné jm.**). Utíkal kolem (**příslovce**). Prošel kolem (**předložka**) nás.

3. Které slovní druhy nebyly u podtržených slov zastoupeny?

číslovky, spojky, citoslovce

4. Vymysli podobné věty s následujícími slovy

<u>dědečkovi</u>	<u>Přivezl jsem malý dárek dědečkovi.</u> <u>To byli dědečkovi kamarádi z války.</u>
<u>pila</u>	<u>Na dvoře ležela ostrá pila</u> <u>Žirafa pila s nádoby čistou vodu.</u>
<u>večer</u>	<u>Těšil jsem se na romantický večer pod hvězdami.</u> <u>Večer jsem usnul velmi rychle.</u>
<u>jí</u>	<u>Zanes jí něco k jídlu.</u> <u>Lukáš jí nejraději pečené kuře.</u>
<u>lež</u>	<u>lež má krátké nohy</u> <u>Lež potichu, aby tě nikdo nenašel.</u>
<u>prací</u>	<u>Teta nám koupila kvalitní prací prášek.</u> <u>Prací na zahradě jsem se moc unavil.</u>